

FAKTAARK: STROKE I DANMARK

Faktaarket indeholder de nyeste tal og eksisterende viden om strokeområdet i Danmark og skal bidrage til en ensartet kommunikation på området til brug for journalister, undervisere, sundhedsprofessionelle, myndigheder og andre formidlere på området.

STROKE

Stroke er en betegnelse for blødning og blodprop i hjernen.

- Hvert år bliver ca. 12.000 danskere indlagt med et stroke. Det svarer til ca. 33 personer om dagen. [1]
- I alt oplever 1 ud af 5 danskere over 25 år at få et stroke i et livsforløb. [2]

BLODPROP ELLER BLØDNING

De fleste tilfælde af stroke (87 %) skyldes en blodprop i hjernen. De øvrige tilfælde skyldes blødning i hjernen (13 %). [1]

FØLGERNE AF STROKE

I dag er stroke den 4. hyppigste dødsårsag i Danmark og den hyppigste årsag til, at voksne får et handicap. [3-6]

- Dødeligheden inden for de første 30 dage efter et stroke er 6 % for blodprop og 28 % for blødning i hjernen. [1]
- I Danmark lever cirka 110.000 personer med diagnosen stroke. [7, 13]
- Stroke fører til mange forskellige, ofte alvorlige fysiske såvel som mentale handicap
- 30 % af de personer, som får et stroke, er under 65 år. [8]
- Mænd og kvinder indlægges omtrent lige hyppigt med stroke i Danmark. [1, 8]

BEHANDLING

Når en borger får et stroke, tæller hvert minut. Alle patienter med et stroke skal behandles på en stroke-unit af et tværfagligt team. Akut vurdering er vigtig, uanset om der er tale om blødning eller blodprop i hjernen, for at give den rigtige behandling.

I dag findes to effektive metoder til akut behandling af blodpropper:

- Trombolyse, der opløser blodpropper medicinsk
- Trombektomi, der skaber fri passage ved et mindre kirurgisk indgreb

For begge behandlinger gælder, at jo hurtigere de startes efter de første tegn på stroke, jo bedre er resultatet.

Trombolyse skal som udgangspunkt sættes i gang indenfor 4 ½ time og trombektomi indenfor 6 timer, men behandlingerne kan have effekt op til 24 timer efter en blodprop i hjernen, hvis særlige skanninger viser, at der stadig er ubeskadiget hjernevæv at redde. [9, 10]

- Behandling med trombolyse nedsætter risikoen for at dø for patienter med stroke efter et år med cirka en tredjedel fra 18 % til 12 %. [11, 12]

I Danmark bliver 23 % af alle patienter, der er indlagt med blodprop i hjernen, behandlet med trombolyse eller trombektomi [1].

ØKONOMI

Stroke er årligt årsag til 600 nye tilkendte førtidspensioner i Danmark. [1]

Erhvervsaktive personer med stroke har årligt 500.000 flere sygedage end erhvervsaktive personer uden stroke. Det svarer til 2 % af alle sygedage. [7]

Hvert år koster stroke det danske samfund 2,03 mia. kr. i behandling og pleje (2015-priser). [7]

Hvert år koster stroke det danske samfund 2,63 mia. kr. på grund af tabte arbejdsår. [7]

Udarbejdet og opdateret af DRGs styregruppe om stroke, september 2022

REFERENCER

1. Apopleksiregister, D. *Årsrapport 2021*. [cited 2023 Septemberr]; Available from: https://www.sundhed.dk/content/cms/69/4669_dap_aarsrapport-2021_270622.pdf
2. Global, Regional, and Country-Specific Lifetime Risks of Stroke, 1990 and 2016; https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMoa1804492?url_ver=Z39.88-2003&rfr_id=ori%3Arid%3Acrossref.org&rfr_dat=cr_pub%3Dwww.ncbi.nlm.nih.gov
3. The top 10 causes of death, W.H. Organization, Editor. 24 May 2018.
4. Benjamin, E.J., P. Muntner, and M.S. Bittencourt, *Heart disease and stroke statistics-2019 update: A report from the American Heart Association*. *Circulation*, 2019. **139**(10): p. e56-e528.
5. Feigin, V.L., et al., *Global, regional, and national burden of neurological disorders during 1990–2015: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2015*. *The Lancet Neurology*, 2017. **16**(11): p. 877-897.
6. Sundhedsstyrelsen. *Dødsårsagsregisteret 2017*. [cited 2019 September]; Available from: <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/andre-analyser-og-rapporter/doedsaarsagsregisteret>
7. Flachs, E.M., et al., *Sygdomsbyrden i Danmark: sygdomme*. 2015: Sundhedsstyrelsen.
8. Demant, M.N., et al., *Temporal trends in stroke admissions in Denmark 1997–2009*. *BMC neurology*, 2013. **13**(1): p. 156.
9. Berge, E., et al., *European Stroke Organisation (ESO) guidelines on intravenous thrombolysis for acute ischaemic stroke*. *European Stroke Journal*, 2021
10. Turc, G., et al., *European Stroke Organisation (ESO)–European Society for Minimally Invasive Neurological Therapy (ESMINT) Guidelines on Mechanical Thrombectomy in Acute Ischaemic Stroke Endorsed by Stroke Alliance for Europe (SAFE)*. *European stroke journal*, 2019. **4**(1): p. 6-12.
11. Schmitz, M.L., et al., *Acute ischemic stroke and long-term outcome after thrombolysis: nationwide propensity score–matched follow-up study*. *Stroke*, 2014. **45**(10): p. 3070-3072.
12. Muriel, W., et al., *Long-term survival after intravenous thrombolysis for ischemic stroke: a propensity score-matched cohort with up to 10-year follow-up*. *Stroke*, 2018. **49**(3): p. 607-613.
13. Sundhedsstyrelsen. *Anbefalinger for tværasektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade - apopleksi og transitorisk cerebral iskæmi (TCI) - traume, infektion, tumor, subarachnoidalblødning og encephalopati*. [cited 2022 Februar]; Available from: <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Hjerneskade/Anbefalinger-forloeb-hjerneskade.ashx?la=da&hash=A7A96AC766D6AA68D26F32B96C0015BF828C93FF>